

Continentiehulpmiddelen: wat moet ik weten?

Voor wie en wanneer?

Ongewild verlies van urine of ontlasting heet incontinentie. Wel willen plassen, maar niet kunnen heet retentie. Een verstopping van de darmen heet obstipatie. De ontlasting (poep) is dan vaak te hard.

Incontinentie, retentie en obstipatie noemen we samen continentiestoornissen. Er zijn goede behandelingen mogelijk. Dit hangt af van de oorzaak van de stoornis. Vaak helpt het al om de voeding en de leefstijl aan te passen. Bijvoorbeeld door meer te gaan drinken. Ook kan het helpen om de spieren waarmee u plast en poept te trainen.

U kunt uw continentieprobleem zelf signaleren, maar dit kunnen ook uw mantelzorger of (wijk)verpleegkundige zijn. Uw eerste contact is dan de huisarts. Die beoordeelt de klachten en onderzoekt de oorzaak. Hij of zij stelt dan een of meer behandeling(en) of verwijzingen voor. Bijvoorbeeld:

- voedings- en/of leefstijladvies
- medicatie
- oefen therapie bij de bekkenfysiotherapeut
- medisch specialist
- continentiehulpmiddel(en).

Voorschrijven en selecteren

Bij de keuze voor het continentiehulpmiddel dat het beste bij u past zijn altijd meerdere mensen betrokken.

Vaak krijgen patiënten verschillende behandelingen tegelijk. Veel patiënten gebruiken opvangmaterialen of afvoermaterialen. We noemen dit continentiehulpmiddelen. Deze hulpmiddelen zorgen ervoor dat u minder last hebt van het probleem. Maar een hulpmiddel is geen behandeling. Uw probleem blijft namelijk bestaan.

Wat voor u het juiste hulpmiddel is hangt af van:

1. Uw persoonlijke situatie
2. Uw dagelijkse bezigheden
3. Welke continentiestoornis u heeft

De vaststelling dat u een continentiehulpmiddel nodig hebt, kan ook voortkomen uit onderzoek of behandeling in een ziekenhuis of revalidatie-instelling.

Een zorgverlener die gespecialiseerd is in continentie begeleidt u in het maken van de juiste keuze. Die zorgverlener kan de praktijkondersteuner van de huisarts zijn. Maar het kan ook een continetieverpleegkundige van de thuiszorg of een andere zorginstelling zijn. Of een continetiezorgverlener in een apotheek of medisch speciaalzaak.

Wie het ook is, het uitgangspunt voor de keuze van het continentiehulpmiddel(en) is altijd uw functioneren in het dagelijks leven. U bent zelf degene die dit het best kan vertellen. Doe dit dus open en eerlijk, ook als uw situatie verandert, dan komt u samen tot het beste resultaat

Advies en begeleiding

Uw behandelaar stelt vast of u een continenthulpmiddel nodig hebt. Dit kan zijn om urine of ontlasting af te voeren of op te vangen (absorberen). Hebt u een continenthulpmiddel nodig, dan krijgt u een voorschrift hiervoor. Dit wordt ook wel recept of indicatieverklaring genoemd. U hebt dit voorschrift nodig om de hulpmiddelen vergoed te kunnen krijgen door uw zorgverzekeraar. Met dit voorschrift kunt u naar een gespecialiseerde zorgverlener. Samen beslissen jullie wat voor u het meest geschikte continenthulpmiddel is.

Een goede samenwerking met deze zorgverlener is heel belangrijk. Leg hem of haar dus duidelijk uit hoe uw dagelijks leven eruit ziet. Dan helpt de zorgverlener u om de continenthulpmiddelen te kiezen die het beste passen bij uw persoonlijke situatie.

In 2017 maakten patiëntvertegenwoordigers, zorgverleners, apothekers, fabrikanten, speciaalzaken en zorgverzekeraars afspraken over de vraag wat goede continenthulpmiddelenzorg is. Alle betrokken partijen gaan uit van wat u nodig hebt om de last van uw continentieprobleem te verlichten.

Ook leggen zij vast hoe het verder gaat als u niet tevreden bent met het door u gekozen hulpmiddel.

Wilt u weten wat er precies is afgesproken over verzekerde zorg over continenthulpmiddelen? Kijk dan op: www.zorginzicht.nl/bibliotheek/hulpmiddelen-continentie

Soorten en gebruik

Er bestaan veel verschillende continenthulpmiddelen. We delen ze op in vier categorieën:

- **Absorberende hulpmiddelen** nemen ongewild verloren urine en/of ontlasting op en houden het vast.
- **Afvoerende hulpmiddelen** helpen om urine op een hygiënische manier af te voeren en op te vangen. Ook vangen ze bij een darmspoeling de ontlasting op.
- **Afsluitende hulpmiddelen** voorkomen dat u ongewild urine en/of ontlasting verliest.
- **Aanvullende hulpmiddelen** gebruikt u om het effect van de andere hulpmiddelen te versterken, te ondersteunen of ongewenste bijwerkingen te verminderen.

Binnen deze vier categorieën zijn er diverse soorten producten met verschillende eigenschappen zoals maat, opvangcapaciteit, inwerking op de huid of bruikbaarheid voor mensen met een slechte handfunctie. Wat de beste keuze is, hangt erg van uw persoonlijke situatie af. Bent u bijvoorbeeld zelfstandig? Of krijgt u hulp van een mantelzorger of de thuiszorg? Dan krijgt u waarschijnlijk een ander advies dan wanneer dit niet zo is.

U kunt de continenthulpmiddelen altijd eerst uitproberen. Zo kunt u uw ervaringen mee laten tellen voor u een definitieve keuze maakt.

Kosten en vergoedingen

Continenthulpmiddelenzorg is opgenomen in het basispakket van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Dit betekent dat u meestal niet hoeft te betalen voor deze zorg. Maar er zijn uitzonderingen.

Volgens de Zvw worden absorberende en afvoerende hulpmiddelen onder voorwaarden vergoed. Wasbaar incontinentiemateriaal, incontinentiekleding en producten voor huidverzorging en bedbescherming worden meestal niet vergoed.

Alle zorgverzekeraars vergoeden het hulpmiddel alleen als het is voorgeschreven door een bevoegde zorgverlener. Daarbij brengen zij eerst het eigen risico in rekening. Dit kunt u teruglezen in de verzekeringsvoorwaarden bij uw zorgpolis.

Afhankelijk van uw polis vergoedt uw zorgverzekeraar alleen hulpmiddelen die worden geleverd door een gecontracteerde leverancier. Lees dus de voorwaarden in uw polis. Komt u er niet uit? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar.

Meer informatie vindt u ook hier:

Patiëntenorganisatie
Bekkenbodem4All
www.bekkenbodem4all.nl/zorginfo

Dwarslaesie Organisatie Nederland
www.dwarslaesie.nl

Incoclub lotgenoteninitiatief
www.incoclub.nl/zorginfo

Meer informatie over de soorten continenthulpmiddelen is te vinden op:

Vilans
Vilans Hulpmiddelenwijzer
www.hulpmiddelenwijzer.nl/informatie/continentie/